

EŞ – ŞEHİD

Eş-Şehîd; Allah'ü Telâ'î'nin esma-i ilâhîsinden bir ism-i şerifidir ki her zaman, her an, her yerde hâzır ve nâzır mânâlarına gelip şâhid'in mübalağasıdır. Yani her şeyi her an, hakkıyla gören yegâne şâhittir.

Allah'ü Teâlâ hem şâhittir hem bu isminin tecellisiyle yaratıklarını şâhit edendir. O'nun yarattığı cümle varlık ki, zerreden kürreye bütün mükevvenat, O'nun varlığının delili ve O'nun şâhididirler. Böylece cümle esma-i ilâhî gibi bu esmâ-i ilâhî de cümle mevcudata tecelli etmiştir ve her şey Rabb'ül âlemin'in şâhitleridir. Şüphesiz bir Hâlık var; diğer tarafta ne varsa hepsi mahlûktur ki, Hâlık'ın varlığının nişanı ve şâhididirler. Canlı cansız tüm kâinat ve içindekiler gözle görülmeyen mikroptan, toz zerresinden, hücreye kadar her şey, yerler, gökler, soluduğumuz hava, dünya ve ukbâ adına her şey O'nun zatına, sıfatlarına ve esma-i ilâhîsine şâhittirler. Her gördüğümüz şey, her duyduğumuz ses ve haber ki, Kur'an-ı Azimüşşan başta olmak üzere Efendimiz'in (s.a.v) nurlu beyanları, hadisleri yüce, değerli şâhitlerdir.

"Bütün dinlerden üstün kılmak üzere, Peygamberini hidayet ve hak din ile gönderen O'dur. Şâhit olarak Allah yeter." ¹

Allah-ü Azimüşşan'ın bu isminin kulları üzerindeki tecellilerine nazar ettiğimizde bileceğiz ki, Mevlâ her halimize, âmâlimize, hatta bânımızın keyfiyetine şâhittir. O'nun şâhit olmadığı hiçbir durum tasavvur edilemez. Zâhirlere olduğu gibi bânılara da nazar eder ve durumlarına şâhittir. Ayette "...(O) gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilir. Allah kalplerde olanı bilendir." ² buyurarak açık kapalı her şeye şâhit olduğunu ilan ediyor.

İnsanların şâhit edilmesine gelince:

"Kıyamet gününde, biz bundan habersizdik demeyesiniz diye Rabbin, Âdemoğullarından, onların bellerinden zürriyetlerini çıkardı, onları kendilerine şâhit tuttu ve dedi ki: Ben sizin Rabbiniz değil miyim? (Onlar da) Evet (buna) şâhit olduk, dediler." ³

"Ey Peygamber! Biz seni hakikaten bir şâhit, bir müjdecî ve bir uyarıcı olarak gönderdik." ⁴

"İşte böylece sizin insanlığa şâhitler olmanız, Resulün de size şâhit olması için sizi mutedil (örnek) bir ümmet kıldık." ⁵

Bu ayetlerden de anlaşılıyor ki, mümin hâliyle, kâliyle, fiiliyatıyla Hakk'ın şâhidi olacak ki, Nebî (s.a.v) de ümmetinin bu güzel halinin şâhidi olacak. Böylece Allah'ın Şehîd ismi şerifleri her yerde tecelli edecektir.

Kur'an-ı Kerîm, Allah'ın bu ism-i şerifinin tecellisiyle pek çok şeyi de insanların hal ve davranışlarına şâhit ettiğinin haberini veriyor ki, bu şâhitlerin başında insanın kendi nefsi gelmektedir.

"Şüphesiz insan, Rabbine karşı çok nankördür. Şüphesiz buna kendisi de şâhittir." ⁶

"Herkes, yanında bir sürücü ve bir de şâhitle gelir." ⁷ Ayette sözü geçen "sürücü" ve "şâhitler" in iki melek oldukları, birinin mahşere sevk etme, diğerinin de amellere şâhitlik etme görevini yerine getirdikleri söylenmiş. Bir yoruma göre de "sürücü" kötülüğü yazan, "şâhit" de iyiliği yazan melektir.

Evet, kulun amelini kayda alan iki melekten sağdakinin hayırlı amelleri, soldakinin de günah olan amelleri kayda aldığını Rabb'ül Âlemin haber veriyor ve ukbada da bu meleklerin aldıkları kayıtlar veya dosyalarla şâhitlik edeceklerini de izah ediyor.

"Kitap ortaya konmuştur: Suçluların, onda yazılı olanlardan korkmuş olduklarını görürsün. Vay halimizi! Derler, bu nasıl kitapmış! Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın (yaptıklarımızın) hepsini sayıp dökmüş." ⁸

Peki, yalnız melekler mi şâhit?

¹ Fetih:28

² Teğabün:4

³ Araf:172

⁴ Ahzab:45

⁵ Bakara:143

⁶ Adiyat:6-7

⁷ Kaf:21

⁸ Kehf:49

Elbette hayır! İnsan dünyada kaldığı süre içerisinde hayatı boyunca hayır ve şer ne yaptı, nasıl yaşadı, senaryodaki rolünü nasıl oynadı, zahiren nasıl bir amel sergiledi ise, yine Kuran'ın ve Peygamberimiz'in (s.a.v) bildirdiğine göre yer, gök, zaman, mekân, meleklerden bazıları, bazı insanlar, bazı yüce ruhlar, cinler, şeytanlar daha pek çok şey lehimize veya aleyhimize şahadet edecektir. Hatta bununla kalmayıp bütün uzuvlarımız da şahitlik edecektir.

"Nihayet oraya geldikleri zaman kulakları, gözleri ve derileri, işledikleri şeye karşı onların aleyhine şahitlik edecektir."⁹

"O gün Allah onların hepsini diriltecek ve yaptıklarını kendilerine haber verecektir. Allah onları birer birer saymıştır. Onlar ise unutmuşlardır. Allah her şeye şahittir."¹⁰

Mevlâ, her şeye şahit olmakla beraber pek çok varlığa da şahitlik etme ruhsatı tanımış, öyle murad etmiştir. Muhakkak bu takdirinde çok hikmetleri vardır. Yalnız şu var ki, ruhsat tanıdığı cümle şahitler; Şehîd ism-i şerifinin tecellisi ile ve ancak zahirde olup bitenlere şahitlik edebileceklerdir. Kalplerde, kafalarda, sırlarda olan gizli, gizlinin gizlisi tüm ahvale şahit ancak Allah'tır.

Evet, meleklerin dahi vakıf olamadıkları yalnız ve yalnız Rabb'ül âlemin'in şahit olduğu öyle sırlı ameller vardır ki; işte onlara şahit sadece Mevlâdır.

Hz. Aişe ve ebeveyninden rivayet olunduğuna göre Resul-i Ekrem (s.a.v) şöyle buyurmuşlardır: "Öyle zikir vardır ki, bazı zikirlerden yetmiş kat efdaldir. Kıyamet gününde bütün varlıklar hesapları görülmek üzere gelirler, hafaza melekleri de yazdıkları eyleri getirirler. Allah Teâlâ buyurur: "İyice bakın, kulumun hesaplanmamış ameli kaldı mı?" Melekler derler ki: "Ya Rabbi, onun hakkında bildiğimiz ve hıfzettiğimiz her şeyi yazdık. Başka bir şey bırakmadık." Kul çaresiz kaldığı bir anda Cenab-ı Hakk buyurur: "Senin benim yanımda bir iyiliğin var ki, şimdi seni onunla mükâfatlandıracağım. O ise, (meleklerin yazamadığı) zikr-i hafidir."¹¹

Bununla beraber insanın kalbî hastalıklarına da Allah (c.c) şahittir. Onun içindir ki, Resulullah (s.a.v bir hadis-i şeriflerinde "Ameller niyetlere göre değerlendirilir."¹² derken, bir hadis-i kudsîde de "Bir kimse iyilik yapmaya niyet eder ve niyetini gerçekleştirirse on sevap alır. Sevap adedi 700'e kadar çıkabilir. Niyet ettiği işi gerçekleştiremezse bir sevap alır..."¹³ buyurarak niyetlerin amellerin fevkinde olduğunu bize bildirir. Niyet bozukluğu yüzünden nice zahiren güzel görünen amellerin de kabule şayan olmayacağını bildiren çeşitli hadisler mevcuttur.

İşte kalplerin şahidi yalnız ve yalnız Mevlâ'dır. Öyleyse kula düşen, şahitlere dökümanları en güzel şekilde vermeye gayret etmelidir. Kameralar vasıtasıyla kayda alınan bir hadise, aradan uzun bir zaman geçse bile o kasetlerden nasıl gayet net bir şekilde seyredilebiliyorsa, en ufak ayrıntılar kadar görüntüsüyle, sesiyle şahitlik ediyorsa işte aynen bunun gibi insanın da hayatı kayda alınıyor. İç dünyasını ise Hâlık Teâlâ, doğrudan doğruya bizzat kendisi kayda alıyor. Zamanı gelince de zâhire ve bâtına ait bütün kayıtlar ekrandaki filmler misali, insanın hayat filmi bütün şahitleriyle beraber gözler önüne serilecek. O gün, o şahitlerin şehâdetine kul bizzat kendisi şahit olacaktır.

Hadis-i şerifte İbn. Ömer (r.a)'den rivayetle şöyle buyrulmuş: "Resulullah (s.a.v): "Mümin Rabbine yaklaştırılır. Öyle ki, (Allah onun) üzerine himayesini indirir ve günahlarını itiraf ettirir. Ona sorar: "Şu şu günahları biliyor musun?" Mümin kul, iki kere "Evet Ey Rabbim, biliyorum!" der. Rab Teâlâ da: "Dünyada iken bunları örtterek seni teşhir etmemiştim. Bugün de onları senden affediyorum!" buyurur. Sonra ona hasenat defteri verilir. Ama kâfirlere ve münafıklara gelince, bunlarla ilgili olarak, bütün mahlûkatın huzurunda: "Bunlar Allah namına yalan söylemişler (Böylece büyük bir zulümde bulunmuşlardır). Haberiniz olsun! Allah'ın laneti zalimleredir." diye nida olunur."¹⁴ Bu hadis-i şeriften Mevlâ'nın dilediği mümin kulunun günahlarını ifşa etmeyecek affederek setredeceğini ve o kulunu mahcub ve mahzun etmeyeceğini anlıyoruz. Hatta tevbe bahsinde tevbe edilen ve affa maruz kalan günahların şahidlerine de bu günahın

⁹ Fussilet:21

¹⁰ Mücadele:6

¹¹ Muhammed b. Abd. El-Hani, Adab, S.175

¹² Buharî

¹³ Buharî, Müslim

¹⁴ Buharî, Müslim

unutturulacağına yani günah işlediği zemine, zamana, buna şâhit olan insanlara ve cinlere unutturulacağına dair müjdeler de vardır. Adeta Mevlâ, "Kulum, sen daha dünyada iken tevbe-i nasuh ettin, has kullarımdan oldun, ben de günahlarını affettim, Settâr ismimle de setrettim" diyerek hakiki tevbe eden kullarını müjdeliyor. Tabi bu durumun zıddı da olabilir. Maazallah! İşte o zaman insanın kendisi, uzuvları ve bütün şâhitler aleyhine şâhitlik ederler. Allah cümlemizi bundan korusun. Bizleri yeryüzünde Hakk'ın şâhitleri eylesin. Âmin.